

ХУЛОСАИ

шурои диссертациони муштраки 6D.KOA.042 оид ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос ва оид ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм аз рӯи ихтисос дар назди Институти кимиёи ба номи В.И. Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва Агентии амнияти химиявӣ, биологӣ, радиатсионӣ ва ядроии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Парвандаи аттестациони № _____

Қарори шурои диссертационӣ аз 25 феввали соли 2026, № 52

Барои сазовор донишани Холматзода Туйчи Бурихон ба дараҷаи илми доктори фалсафа (PhD)-доктор аз руи ихтисоси 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ).

Диссертатсияи **Холматзода Туйчи Бурихон** дар мавзӯи «Асосҳои физикавӣю химиявии коркарди маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон бо истифода аз кислотаҳои минералӣ ва усули гудохтан, барои ба даст овардани пайвастаҳои алюминий, оҳан, коагулянтҳо ва массаҳои фарфорӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз руи ихтисоси 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ) рӯзи 10 декабри соли 2025 ба ҳимояи қабул карда шуд, протоколи № 46, шурои диссертациони муштраки 6D.KOA.042 оид ба дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)-доктор аз рӯи ихтисос ва оид ба дарёфти дараҷаи илмии номзади илм ва доктори илм аз рӯи ихтисос дар назди Институти кимиёи ба номи В.И. Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ва Агентии амнияти химиявӣ, биологӣ, радиатсионӣ ва ядроии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, суроғай: 734063, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи С.

Айни, 299/2, ки бо фармони ҚОА назди Президенти ҚТ аз 05 апрели соли 2022, № 111/ш.д тасдиқ шудааст.

Холматзода Туйчи Бурихон 06 феввали соли 1994 таваллуд шудааст. Ӯ соли 2015 Донишгоҳи давлатии Қўлоб ба номи А. Рӯдакӣ, факултети химия, биология ва географияро бо ихтисоси «Химия ва биология» хатм намудааст. Аз соли 2015 то 2019 ҳамчун омӯзгори фанни химияи МТМУ №13, ҳамзамон аз соли 2019 то 2021 дар мактаби Президентӣ дар ш. Қўлоб кор ва фаъолият намудааст. Инчунин солҳои 2019-2021 зинаи магистратураи донишгоҳи болозикрро бо ихтисоси «Химия» хатм намудааст.

Инчунин номбурда бо фармониши директори муассисаи давлатии илмии «Институти кимиёи ба номи В. И. Никитин»-и Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон (№99 аз 29.08.2021с.), ба ҳайси докторанти PhD қабул карда шудааст ва онро соли 2024 хатм намуда, айни замон дар вазифаи ходими калони илмии шуъбаи бехатарӣ ва амнияти химиявӣ дар Агентии амнияти ХБРЯ-и АМИТ фаъолият карда истодааст.

Кори илмии мазкур дар озмоишгоҳи «Коркарди комплекси ашёи минералӣ ва партовҳои саноатӣ»-и Институти химияи ба номи В.И. Никитини Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон (АМИТ) иҷро карда шудааст.

Роҳбари илмӣ: Улмас Мирсаидов - доктори илмҳои химия, профессор, академики АМИТ, сарҳодими илмии Агентии амнияти химиявӣ, биологӣ, радиатсионӣ ва ядроии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.

Муқаризони расмӣ:

Розиқов Зафар Абдуқаҳорович - доктори илмҳои техникӣ, профессори кафедраи «Экология»-и Донишкадаи куҳию металлургии Тоҷикистон.

Рафиев Рустам Сафаралиевич - номзади илмҳои химия, мудири кафедраи «Химияи татбиқии» факултети «Химия»-и Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Муассисаи пешбар : Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ.

Муассисаи пешбар: Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М.С. Осимӣ дар хулосаи мусбии худ (Протокол №5 аз 13.01.2026), ки имзогузорандагон эксперт, номзади илмҳои химия, дотсенти кафедраи «Химияи умумӣ ва ғайриорганикӣ» Зоиров Х.А. ва котиби ҷаласа Рузматова Г.К. қайд карданд, ки кори диссертатсионии Холматзода Туйчи Бурихон аз ҷиҳати мазмун ва аҳамиятнокии натиҷаҳои ба даст оварда ва ҳаҷми тадқиқоти иҷрошуда ба талаботҳо ҷавобгӯ мебошад. Кори мазкур аз ҷониби докталаб мустақилона иҷро карда шудааст, таҳияи барномаи таҷрибавӣ ва гузаронидани озмоишҳои лабораторӣ иштирок намуда, равандҳои физикию химиявии таҷзия ва коркарди маъданҳои алюминийдорро таҳқиқ кардааст. Ҳамаи натиҷаҳои ба дастомада аз ҷониби худ докталаб ҷамъоварӣ, таҳлил ва асоснок гардида, дар таҳияи нақшаҳои технологӣ, коркарди маълумот, навиштани матни диссертатсия ва омода намудани хулосаҳо ва тавсияҳо саҳми мустақим гузошта шудааст.

Илова бар ин, докталаб бо гузаронидани таҳқиқотҳои муфассал, ҷамъоварии маълумоти зарурӣ аз адабиёти илмӣ, таҳия ва ҳалли масъалаҳои муҳими назариявӣ ва амалӣ, инчунин таҳқиқ ва коркарди натиҷаҳои таҷрибавӣ дар ҷараёни таҳқиқот саҳми арзанда гузоштааст. Натиҷаҳои ба дастомада барои рушди соҳаи коркарди маъданҳои алюминий ва дигар моддаҳои ғайриорганикӣ аҳамияти муҳим доранд ва метавонанд ҳамчун заминаи бозғамод барои татбиқи технологияҳои нав дар саноати химиявии ҷумҳурӣ истифода шаванд.

Дар тақризи муассисаи пешбар қайд гардидааст, ки кори диссертатсионии Холматзода Туйчи Бурихон аз рӯи мазмун, ҳаҷм, масъалагузорӣ, муҳокимарониҳо ва хулосаҳо кори комилан ба анҷомрасида буда, ҷавобгӯӣ ба талаботи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30.06.2021, № 267 тасдиқ гардида, барои

рисолаҳои номзадӣ пешниҳод шудааст, мувофиқат мекунад ва муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи доктори фалсафа (PhD)-доктор аз руи ихтисоси 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ)м ебошад.

Вобаста ба натиҷаҳои докталаб 16 мақола дар маҷаллаҳои тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 9 фишурдаи мақолаҳо (тезис) оид ба маърузаҳо дар маводи конфронси байналмиллалӣ ва ҷумҳуриявӣ, 1 санади татбиқ ва 1 патенти хурди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ гардидаанд. ки мазмун ва муҳтавои асосии диссертатсияро дар бар мегирад:

Мақолаҳои дар маҷаллаҳои илмии тавсиянамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашршуда:

1. Холматов, Т. Б. Кинетика разложения нефелиновых сиенитов месторождения Турпи смешанными минеральными кислотами / Н. М. Джамолов, Д. Х. Мирзоев, Т. Б. Холматов, А. М. Каюмов, У. М. Мирсаидов // Доклады НАН Таджикистана. – 2022. – Т. 65. - № 11-12. – С. 788-791.

2. Холматов, Т. Б. Физико-химические основы разложения алюмосиликатных руд Таджикистана фосфорной кислотой / Т. Б. Холматов, Д. Х. Мирзоев, Ф. А. Назаров, М. М. Тагоев, У. М. Мирсаидов // Доклады НАН Таджикистана. – 2023. – Т. 66. - № 1-2. – С. 89-92.

3. Холматов, Т. Б. Кинетические аспекты разложения нефелиновых сиенитов месторождения Турпи Таджикистана с фосфорной кислотой / Д. Х. Мирзоев, Т. Б. Холматов, Н. М. Джамолов, А. М. Каюмов, С. Ш. Иброхимова, Б. Я. Юсупов // Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2023. - № 1 (190). - С. 59-63.

4. Холматов, Т. Б. Термодинамическая оценка разложения нефелиновых сиенитов месторождения Турпи Таджикистана смесью минеральных кислот / Д. Х. Мирзоев, Н. М. Джамолов, Ш. Д. Отаев, Т. Б. Холматов, С. Ш. Иброхимова, Б. Я. Юсупов // Известия НАН

Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2023. - № 2 (191). - С. 59-63.

5. Холматов, Т. Б. Азотнокислотное разложение алюмосиликатных руд Таджикистана / Д. Х. Мирзоев, А. М. Каюмов, Т. Б. Холматов, М. М. Тагоев, У. М. Мирсаидов // Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2023. - № 2 (191). - С. 54-58.

6. Холматов, Т. Б. Комплексная переработка нефелиновых сиенитов с получением коагулянтов и жидкого стекла / М. М. Тагоев, К. И. Нематуллоев, А. М. Исоев, Т. Б. Холматов, Д. Х. Мирзоев // Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2023. - № 3 (192). - С. 80-85.

7. Холматов, Т. Б. Термодинамический анализ процессов, протекающих при спекание каолиновых глин месторождения Чашма-Санг с гидроксидом натрия и с последующим азотнокислотным разложением / Д. Х. Мирзоев, Т. Б. Холматов, Ш. Д. Отаев, У. М. Мирсаидов // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. – 2023. - № 2-1 (108). – С. 108-111.

8. Холматов, Т. Б. Термодинамический анализ и расчёт кинетики процессов, протекающих при разложении нефелиновых сиенитов Турпи смесью серной и азотной кислот / Д. Х. Мирзоев, Н. М. Джамолов, Б. Я. Юсупов, Т. Б. Холматов, И. М. Рахимов // Вестник Таджикского национального университета. -2023. - № 4. – С. 213-222.

9. Холматов, Т. Б. Термодинамическая оценка процессов разложения каолиновых глин месторождения Чашма-Санг Таджикистана минеральными кислотами и уксусной кислотой / И. М. Рахимов, Д. Х. Мирзоев, Т. Б. Холматов, А. М. Исоев М. М. Тагоев // Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2024. - № 1 (194). - С 81-85.

10. Холматов, Т. Б. Коагулирующая способность смешанных хлор-сульфатных коагулянтов на основе алюминия и железа / Т. Б. Холматов, С. К. Кодирзода, И. М. Рахимов, Ш. Р. Каримова, А. М. Мунавваров //

Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2024.
- № 1 (194). - С. 58-63.

11. Холматов, Т. Б. Получение коагулянта для очистки вод разложением нефелиновых сиенитов смесью соляной и серной кислот / Т. Б. Холматов, И. М. Рахимов, Х. Р. Рахмонов, С. К. Кодирзода, Р. А. Рахимов // Известия НАН Таджикистана. Отд. физ.-мат., хим., геол. и техн. наук. - 2024. - № 2 (195). - С. 111-117.

12. Холматов, Т. Б. Получение сырьевых материалов для производства фарфора из алюмосиликатных руд / Т. Б. Холматов, К. А. Рахимов, М. М. Тагоев, С. К. Кодирзода, У. М. Мирсаидов // Доклады НАН Таджикистана. - 2024. - Т. 66. - № 11-12. - С. 690-694.

13. Холматов, Т. Б. Ба даст овардани хлориди алюминий аз конҳои алюмосиликати Тоҷикистон / А. П. Тагаев, Р. Ҷ. Акрамзода, Т. Б. Холматов, М. М. Тагоев, А. С. Давлатов, П. М. Ятимов // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. - 2024. - № 2/3 (126). - С. 59-62.

14. Холматов, Т. Б. Ҳосилкунии сульфати алюминий аз конҳои алюмосиликати Тоҷикистон / Х. Р. Раҳмонов, Ҷ. А. Солиев, Т. Б. Холматов, М. М. Тагоев, К. И. Изатуллозода, Д. О. Давлатов // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. - 2024. - № 2/3 (126). - С. 63-66.

15. Холматов, Т. Б. Асосҳои физико химиявии ҳосил намудани фосфати алюминий аз маъданҳои алюмосиликати Тоҷикистон / Т. Б. Холматов, Д. Х. Мирзоев, У. Х. Усмонова, Н. А. Ашурзода, А. С. Давлатов, // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. - 2024. - № 2/3 (126). - С. 70-72.

16. Холматов, Т. Б. Хусусиятҳои ба даст овардани маҳсулоти фарфорӣ / Т. Б. Холматов, Қ. А. Раҳимов, М. М. Тагоев, У. М. Мирсаидов, С. М. Гафорзода // Вестник Бохтарского государственного университета имени Носира Хусрава. - 2024. - № 2/3 (126). - С. 72-74.

Ба автореферати Холматзода Туйчи Бурихон 5 тақризи мусбӣ ворид гаштааст:

- аз Исозода Д.Т. - доктори илмҳои техникӣ, дотсент, Ректори Донишкадаи энергетикӣи Тоҷикистон, *тақризи мусбӣ, бе камбудӣ:*

- аз Раҷабов У. - доктори илмҳои химия, профессори кафедраи химияи дорусозӣ ва захршиносӣ ДДТТ ба номи Абӯалӣ ибни Сино, *тақризи мусбӣ, бо як камбудӣ:*

- дар автореферат муқоисаи муфассали самаранокии реагентҳои кислотагӣ, гудохтакунӣ ва таъсири онҳо ба равандҳои истеҳсоли пайвастаҳои алюминийдор ба таври кофӣ нишон дода нашудааст.

- аз Низомов И.М. - номзоди илмҳои химия, дотсенти кафедраи «Химияи умумӣ ва ғайриорганикӣ»-и Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С. Айни, *бе камбудӣ;*

- аз Ятимов П.М. - номзоди илмҳои химия, дотсенти кафедраи химияи умумӣ ва ғайриорганикӣи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав, *тақризи мусбӣ, бо як камбудӣ:*

- Арзёбии муқоисавии корҳои докторант бо дигар олимони ватанӣ пурра дарҷ нагардидааст.

- аз Садриддинзода С.С. - номзоди илмҳои техникӣ, дотсенти кафедраи «Соҳтмон ва меъморӣ»-и Донишгоҳи давлатии Данғара, *тақризи мусбӣ, бо як камбудӣ:*

- Дар автореферат интихоби реагентҳо ба таври муфассал асоснок нашудааст, ки фаҳмиши меъёрҳои интихоби онҳо ва самаранокии муқоисавиро маҳдуд мекунад. Агар ин бахш васеътар пешниҳод мешуд, арзиши амалӣ боз ҳам бештар мегардид.

Интихоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар бо он асос мегардад, ки онҳо мутахассисони баландихтисос ва салоҳиятдор дар соҳаҳои технологияи химиявӣ, аз ҷумла технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ буда, таҳқиқотҳои илмии фаъолона дар ин соҳаҳо дошта, маводи нашрӣ дар маҷаллаҳои илмии тақризшаванда доранд, таҳқиқотҳоро аз рӯи ихтисоси таҳқиқотҳои кори диссертатсионӣ мебаранд.

Шурои диссертатсионии муштарақ қайд менамояд, ки довталаб Холматзода Туйчи Бурихон дар таҳқиқотҳои илмии анҷомдодашудаи худ доир ба коркарди маъданҳои гилхокдор, махсусан нефелинҳои сиенитӣ ва гилҳои каолинӣ, бо истифода аз кислотаҳои минералӣ – фосфат (H_3PO_4), нитрат (HNO_3), хлорид (HCl), сульфат (H_2SO_4) ва гудохтан бо хлориди калсий ($CaCl_2$). аз ашеи хоми маҳалӣ мақсад ва вазифаҳои гузошташударо пурра ҳал намуда, ба хулосаҳои зерин ноил гардидааст:

- муайян карда шудааст, ки захираҳои ашёи хоми алюмосиликатиҳои конҳои Тоҷикистон аҳамияти саноатӣ дошта, маъданҳои нефелинҳои сиенитӣ ва гилҳои каолинӣ барои ба даст овардани пайвастагиҳои алюминий ва оҳан муҳфид мебошанд;

- механизмҳои равандҳои химиявие, ки ҳангоми коркарди намудани маъданҳои алюминийдор бо кислотаҳои минералӣ мегузаранд омӯхта шуда аст;

- равандҳои фаъолшавии химиявии ашёи хоми гилхокдор бо истифода аз реагентҳои гуногун омӯхта шудааст;

- давомнокии равандҳои химиявӣ, таъсири ҳарорат ва концентратсияи кислотаҳои минералӣ ба ҳаҷм ва самаранокии истеҳсоли ҷузъҳои арзишманд аз ашёи хоми гилхокдор омӯхта шудааст;

- барои коркарди ашёи хоми дорои алюминий бо усулҳои кислотагӣ ва таъсири кислотаҳои минералӣ нақшаҳои асосии технологӣ таҳия ва пешниҳод карда шудааст;

- муайян карда шудааст, ки усули гудозиш нисбат ба усули кислотагӣ бартарӣ дорад, чунки аз таркиби маъданҳои алюмосиликатӣ бо истифода аз

хлориди калсий пайвастаҳои алюминий ва оҳан зиёдтар ба даст оварда мешавад;

- муайян карда шудааст, ки истифодаи омехтаи кислотаҳои хлорид ва сулфат барои коркарди маъданҳои алюмосиликати ба ғайр аз чузъҳои асосӣ, коагулянти омехта барои тоза кардани об ба даст овардан мумкин аст;

- технологияи дар доираи лаборатория бо истифодаи хлориди калсий, кислотаҳои минералӣ (фосфат, хлорид, сулфат, нитрат) ва коркарди об ба даст овардани чузъҳои арзишманд таҳия ва пешниҳод карда шудааст;

- имкониятҳои аз маъданҳои алюмосиликати конҳои Тоҷикистон бе партовҳои истеҳсолотӣ ҳосилкунии пайвастагиҳои алюминию оҳан, коагулянтҳо ва массаҳои фарфорӣ пешниҳод карда шудааст.

Аҳамияти назариявӣ таҳқиқот ба он асос карда шудааст, ки хосиятҳои асосии маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон – нефелинҳои сиенитӣ ва гилҳои каолинӣ **омӯхта шуда**, асосҳои физикию химиявӣ онҳо **муайян карда шудаанд**. Асосҳои хосиятҳои физикию химиявӣ маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон таҳқиқшуда метавонанд барои коркарди технологияҳои аз маъданҳои мазкур ҳосилкунии чузъҳои арзишманд ба монанди пайвастагиҳои алюминий, оҳан, коагулянт ва фарфор **мусоидат намоянд**. Ғайр аз ин натиҷаҳои илмӣ ба дастовардашудаи марбут ба таҳлилҳои эксперименталии рентгенофазавӣ ва диференсиалии термикӣ **аҳамияти назариявӣ бунёдӣ** дошта, метавонанд барои арзёбии сохти молекулавӣ маъданҳои мазкур **заминагузори намоянд**.

Аҳамияти амалии таҳқиқот. Таҳқиқоти мазкур имконият медиҳад, ки аз маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон, бо харҷи кам ва бе партовҳои истеҳсолотӣ, пайвастагиҳои алюминий, оҳан, коагулянт ва фарфор ҳосил карда шаванд. **Тасдиқ карда шудааст**, ки технологияи пешниҳод шуда ба ғайр аз чузъҳои асосӣ, инчунин ҳангоми истифодаи кислотаҳои нитрат ва фосфат нуриҳои минералӣ низ ба даст оварда мешавад ва барои иқтисодиёти мамлакат **мусоидат менамояд**.

Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои илмии кори диссертатсионии Холматзода Т.Б., дар сатҳи баланди илмӣ иҷро гардидааст:

- натиҷаҳои корҳои илмии бадастомада бо гузаронидани таҷрибаҳои параллелӣ ва таҳлили химиявии чандин намунаи маъданҳои мавриди омӯзиш қарор гирифта, бо усулҳои физикавӣю химиявии таҳлил ҳамоҳанг мебошад. Ин усул кафолати дурустии натиҷаҳо ва мувофиқати онҳо бо маълумоти пешакии илмиро таъмин мекунад.

- дар асоси ин таҳқиқот таркиб ва хосиятҳои маъданҳои алюмосиликатӣ омӯхта шуда ҷузъҳои арзишманд ба даст оварда шудааст.

- натиҷаҳо бо истифодаи усулҳои муосири таҳқиқоти физикавӣю химиявӣ бо истифодаи асбобу таҷҳизотҳои санҷишии дақиқченкунандаи нишондиҳандаҳои технологӣ муқаррар ва асоснок карда шудааст;

- назария ба принципҳои асосии химияи ғайриорганикӣ асос ёфтааст;

- гоյ дар асоси таҳлили амалия ва ҷамъбасти таҳқиқоти гузаронидашудаи муаллиф ва муҳаққиқони дигар асоснок шудааст.

Саҳми шахсии довталаб дар таҳлили адабиёти соҳавии марбут ба мавзӯи илмӣ, иҷрои таҳқиқотҳои илмӣ-амалии коркарди маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон барои ҳосил намудани оксидҳои алюминий ва оҳан, таҳлил ва асосноккунии натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ, навиштани мақолаҳои илмӣ, маводҳои конференсияю семинарҳо ва рисолаи илмии мазкур ифода меёбад.

Натиҷаҳои ба даст овардашуда барои рушди соҳаи коркарди маъданҳои алюминий ва дигар моддаҳои ғайриорганикӣ муҳим мебошанд.

Арзёбии эътимоднокии натиҷаҳои тадқиқот нишон дод:

- барои корҳои таҷрибавӣ бо истифода аз таҷҳизоти лаборатории сертификатсияшуда бо истифода аз усулҳои муосири тадқиқоти физикӣ ва химиявӣ натиҷаҳо ба даст оварда шудаанд;

- назария ба қонунҳои химияи ғайриорганикӣ ва технологияи химиявӣ бо маълумоти таҷрибавии нашршуда оид ба мавзӯи рисола асос ёфтааст;

- идея ба чамъбасти таҷрибаи беҳтарини тадқиқоти ватанию хориҷӣ дар соҳаи химияи ғайриорганикӣ ва технологияи химиявии коркарди маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон **асос ёфтааст**;

- муқоисаи натиҷаҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ ва хулосаҳои илмӣ муаллиф бо натиҷаҳои олимони ватанӣ ва хориҷӣ **истифода мешавад**;

- усулҳои муосири чамъоварӣ ва коркарди натиҷаҳо, **натиҷаҳои илмӣ бадастомада нав мебошанд**;

- муқаррар шудааст, ки натиҷаҳои муаллиф оид ба омӯзиши хосиятҳои физикавӣ ва химиявии коркарди маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон ба натиҷаҳои пешниҳоднамудаи дигар муаллифон дар ин мавзӯ **муҳолифат намекунад**;

- усулҳои муосири чамъоварӣ ва коркарди иттилоот **истифода шуданд**.

Шурои диссертатсионии муштарак дар асоси натиҷаҳои ҳимоя қайд мекунад, ки:

- кори рисолаи илмӣ Холматзода Туйчи Бурихон дар мавзӯи «Асосҳои физикавию химиявии коркарди маъданҳои алюминийдори Тоҷикистон бо истифода аз кислотаҳои минералӣ ва усули гудохтан, барои ба даст овардани пайвастаҳои алюминий, оҳан, коагулянтҳо ва массаҳои фарфорӣ» тадқиқоти илмӣ мукамалест, ки муаллиф мустақилона дар сатҳи хеле баланд анҷом додааст.

Кори илмӣ пешниҳодшуда аз ҷиҳати аҳамият, навоари илмӣ, ҳаҷми тадқиқоти анҷомдодашуда ва аҳамияти амалии натиҷаҳои бадастоварда ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон мутобиқи «Низомнома дар бораи шурои диссертатсионӣ, Тартиби додани дараҷаи илмӣ, Тартиби додани унвонҳои илмӣ ва рисолаҳои илмӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз 30 июни соли 2021, №267 ба рисолаҳои доктори фалсафа (PhD)-доктор аз руи ихтисоси пешниҳодгардида, мувофиқат мекунад ва муаллифи он Холматзода Туйчи Бурихон сазовори гирифтани дараҷаи илмӣ доктори фалсафа (PhD)-доктор аз руи ихтисоси 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои

ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ) мебошад.

Шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-042 дар ҷаласаи 25 феввали соли 2026 қарор кард, Холматзода Туйчи Бурихон ба дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD)- доктор аз руи ихтисоси 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ) сазовор доништа шавад.

Дар овоздиҳии пинҳонии шӯрои диссертатсионии 6D.KOA-042 аз 11 нафар аъзоёни умумии шӯрои диссертатсионии 9 нафар (1 нафар тариқи маҷозӣ), аз ҷумла 4 нафар доктори илм ва 1 нафар номзади илм аз руи ихтисоси рисолаи баррасишавандаи 6D072000 – Технологияи химиявии моддаҳои ғайриорганикӣ (6D072001 – Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ) ҳозир буданд. Овоз доданд: тарафдор — 9, муқобили - нест, бетараф - нест, бюллетенҳои беътибор - нест, бюллетенҳои таксимнашуда - 2 (протоколи № 21 комиссияи ҳисоботӣ).

Муовини раиси

шӯрои диссертатсионии муштарак,
доктори илмҳои техникӣ, профессор

Самихзода Ш.Р.

Котиби илмӣ

Шӯрои диссертатсионии муштарак,
номзади илмҳои техникӣ

Ҳамидов Ф.А.

Имзоҳои д.и.т. профессор Самихзода Ш.Р. ва

н.и.т. Ҳамидов Ф.А. тасдиқ мекунам.

НК ШК Институти химии

ба номи В.И. Никитини АМИТ

Рахимова Ф.

25 феввали соли 2026.